

കുടിക്കാഴ്ച

ചെറുശ്ശേരി സൈനുദ്ദീൻ മുസ്ലിയാർ/
ശുഭെണ്ണി

ഇൗമാൻ കട്ടുപോകുന്നത് കരുതീയിരിക്കുക...

മിലയാളി മുസ്ലിംകളുടെ ജീവിത ധാരയെ മതമാറ്റത്തിന്റെ പ്രയാണപാതയിൽ വിളക്കി ചേർത്ത് വിജയവും വെളിച്ചവുമായി സമസ്ത മുസ്ലിംകളാണ്; കാലത്തെ പിറകിലാക്കിയും ചരിത്രത്തെ ചാരത്ത് നിർത്തിയും നേർ പറയാൻ നാവനങ്ങളാക്കിത്തന്നു ദുരിതകാലത്തിന്റെ ആദർശഗർഭത്തിൽ നിന്ന് പ്രാർത്ഥനാർത്ഥമായി പിറന്നുപരന്ന ബോധനവിധിയാണിത്. പണ്ഡിതാഭിമതങ്ങളുടെ വ്യാപാരവൽക്കരണത്തിന്റെ വിനാശകോശങ്ങളാണ് ചിത്രത്തിലും പത്രത്തിലുമധികവും. ഭ്രമനരംഭമേറ്റ് നോവുന്ന ഒരു ദേശകാലത്തിന്റെ വിശ്വാസവായ്പകളുടെ അനുഭവമഹർഷത്തിലും ജടകളുടെ മേലടിയണിയാതെ ജ്ഞാനനടനങ്ങളുടെ ഔപചാരികതയൊഴുതില്ലാതെ സൈനുദ്ദീൻ ഉലമ വ്യത്യസ്തതയിലും വിഭിന്നതാവുകയാണ്. വിശ്വാസം കൊണ്ട് മുസ്ലിം വിഭവദീപതികൾക്ക് സുനിയും വിറുറ്റതുകൊണ്ട് സമസ്തക്കാരുമായവർക്ക് ആത്മസുരക്ഷിതത്വത്തിന്റെ പുറകിലായി പണിയിട്ട് ആ ജ്ഞാനയോഗി സംസാരിക്കുകയാണ്....

കേരളത്തിലെ വളരെ പ്രഗത്ഭരായ ചെറുശ്ശേരി തറവാട്ടിലാണല്ലോ ഉസ്താദിന്റെ ജനനം. ഈ പാരമ്പര്യം ഉസ്താദിന്റെ വളർച്ചയെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ചെറുശ്ശേരി തറവാട്ടിൽ ഹിജ്റ 1356 റജബ് 21 നാണ് ഞാൻ ജനിച്ചത്. പ്രമുഖപണ്ഡിതനായിരുന്ന കൊളാട്ടിയീല ചെറുശ്ശേരി മുഹമ്മദ് മുസ്ലിയാർമാണ് പിതാവ്. മാതാവ് മൊറയ്ക്കിലെ ബംഗാളത്ത് മൊയ്തീൻകുട്ടിയുടെയും മണിശ്ശെയ്തിന്റെയും മകൾ പാത്തുണ്ണി: പിതാവും പിതാമഹൻ കുഞ്ഞാമുട്ടി മുസ്ലിയാറും വലിയ പണ്ഡിതരും സുഫികളുമായിരുന്നു. കുഞ്ഞാമുട്ടി മുസ്ലിയാരുടെ മകൻ ചെറുശ്ശേരി അഹ്മദ് മുസ്ലിയാർ വാഴക്കാട് ദാറുൽ ഉലൂമിലെ ആദ്യകാല പ്രിൻസിപ്പലായിരുന്നു. കണ്ണിയത്തുസ്താദിന്റെ ഗുരുനാഥനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. പിതാവ് കണ്ണിയത്തിന്റെ സഹപാഠിയായിരുന്നു. സി.എം. മദറാസിന്റെ പിതാവും ഉഷാപ്പയുടെ ശിഷ്യഗണങ്ങളിൽ പെടുന്നു.

വീടടുക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഞാൻ സി.എമ്മിനെ സന്ദർശിക്കുകയുണ്ടായി. വീട് അല്പം കുടി ഉയർത്തണമെന്നും മറ്റൊരു വീട് കുടി എടുക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിച്ചു. കൊളാട്ടി എന്നു കേൾക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന് വലിയ ആവേശമായിരുന്നു.

പിതാവിൽ നിന്നും തന്നെയാണ് ഞാനെന്റെ മതപഠനവും ആരംഭിക്കുന്നത്. കുട്ടിക്കാലത്ത് വെളിച്ചം ലഭിക്കാൻ വീട്ടിനു ചുറ്റും പറക്കുമ്പോൾ പിതാവ് പറയുമായിരുന്നു. അവയെ ആട്ടിക്കളയരുത്. അവ ബറകത്താണ്. ആരെയും പരദൂഷണം പറയാതെ സൂക്ഷിക്കുമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഫത്വ ചോദിക്കാൻ വരുന്നവരെ, പണ്ഡിതമഹത്തുക്കളെ കുറ്റം പറയുന്നതിൽ നിന്നും ഉഷ കർശനമായി വിലക്കിയിരുന്നു. അവസാനം മരണശയ്യയിൽ കിടക്കുമ്പോൾ എളുപ്പ തഹലിൽ ചൊല്ലിക്കൊടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അപ്പോൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഉഷ പറഞ്ഞു. ലാ ഇലാഹഇല്ലല്ലാഹ് എന്ന് ചൊല്ലിക്കൊടുക്കണമെന്നാണോ നീ വിചാരിച്ചത്? ഒരാളുടെ അന്ത്യവാചകം ലാഇലാഹില്ലല്ലാഹ് എന്നാൽ അത് സ്വർഗ്ഗനാഥനായി എന്നാണ് ഹദീസിലുള്ളത്. വല്ല ഇടപാടുകളുമുണ്ടെന്ന് എന്നാലോ തിരക്കിയപ്പോൾ ഉഷ പറഞ്ഞവാക്കുകൾ മാതൃകയോഗ്യമായ ഒരു പണ്ഡിതന്റേതു തന്നെയായിരുന്നു. ഞാനൊരാളെയും ചീത്ത പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് പൊരുത്തം നേടാനില്ല. ഒരാൾക്കും അഞ്ച് പൈസ തൽകാനില്ല. പലരും എനിക്കു തരാനുണ്ട്. അതു ഞാൻ വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നു.

പിതാവ് വാഴക്കാട്ട് പ്രളയമുണ്ടായപ്പോൾ വെള്ളത്തിൽ കൈമുക്കി ഉഷ പറഞ്ഞു: ഇനിയീതുവേ. പിന്നീട് വെള്ളമുയർന്നിട്ടില്ല. വീട്ടിനു സമീപത്തെ ബാസിയാരകം പള്ളിയിൽ ബാപ്പ പ്രശസ്തനായ നിലയിൽ ദർസ് നടത്തിയിരുന്നു. അവിടെ ഏഴുവർഷം ഞാൻ കിതാബോടിയിട്ടുണ്ട്. ഈ പഠനവും പിതാക്കളെക്കുറിച്ചു കേൾക്കാറുള്ള അനുഭവങ്ങളും എന്നെ ഏറെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയൊക്കെയാണെന്റെ വളർച്ചയ്ക്കു പിന്നിൽ വർത്തിച്ച ഘടകങ്ങൾ.

പിതാവ് മാത്രമാണോ ഗുരുനാഥനായിട്ടുള്ളത്?

അല്ല. വേറെയും ഗുരുനാഥന്മാരുണ്ട്. മഞ്ചേരിയിൽ ഓവുങ്ങൽ അബ്ദുൽ റഹ്മാൻ മുസ്ലിയാരുടെ ദർസിൽ രൂപവർഷവും ചാലിയത്ത് ഓടക്കൽ സൈനുദ്ദീൻ കുട്ടി മുസ്ലിയാരുടെ ദർസിൽ ഒരു വർഷവും ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മുസ്താദിന്റെ ബാപ്പ ഇടപെട്ട ഒരു സംവാദമായിരുന്നുവല്ലോ ഖിബ്ലാ പ്രശ്നം. എന്താണ് അതിന്റെ ഒടുവിൽ സംഭവിച്ചത്?

ചെറുശ്ശേരി അഹമ്മദുൽ മുസ്ലിയാർ വാഴക്കാട് ദാറുൽ ഉലൂമിൽ മുദ്രിസ്സായി സേവനമനുഷ്ഠിക്കുമ്പോഴാണ് ഖിബ്ലാതർക്കമുണ്ടായത്. പ്രമുഖ പണ്ഡിതനും ഗോളുശാസ്ത്രത്തിൽ അഗാധ വിജ്ഞാനിയുമായിരുന്ന ചാലിലകത്ത് കുഞ്ഞമ്മദ് ഹാജിയായിരുന്നു മറുഭാഗത്ത്. പള്ളിക്കൽ പള്ളിയിൽ ദർസ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഏതായാലും ശാഫിഇ മദ്ഹബിന്റെ പ്രബലമായ അഭിപ്രായപ്രകാരം ഖിബ്ലയുടെ നേരെ സൂതം നിസ്കാരത്തിൽ മുനിടണമെന്നാണ് സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടത്.

പൊന്നാനി- കൊളെ ട്വി കൈതർക്കം നടന്നിരുന്നുവല്ലോ. പണ്ഡിതൻമാരിൽ ചിലരെക്കിലും കൊളെ ട്വിക്കാരുടെ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലേ?

ചിലർ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

കൊളെ ട്വി നേർച്ചയിൽ ചില അനാചാരങ്ങൾ നടക്കുന്നു. സമസ്ത തുടക്കം മുതലേ അതിനോട് സ്വീകരിച്ച നിലപാട് എന്തായിരുന്നു.

നേർച്ചയോടനുബന്ധിച്ച് നടക്കുന്ന അനാചാരങ്ങൾ സമസ്ത ഏകാലവും എതിർത്തിട്ടുണ്ട്. അവ എതിർക്കപ്പെടേ തുടങ്ങിയതാണ്.

അനാചാരങ്ങൾ എന്തെല്ലാ മറ്റൊരു നേർച്ചയാണ് പട്ടാമ്പി നേർച്ച. ഇതുപോലത്തെ അനാചാരങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ട് നമുക്ക് വേർതിരിയിൽ ഇല്ലാതാക്കാനാകുന്നില്ല.

ഇതുപോലത്തെ സ്ഥലങ്ങളിൽ നേർച്ചയോടനുബന്ധിച്ച് നടക്കുന്ന അനാചാരങ്ങളെ സമസ്ത വിരോധിക്കുകയും ബോധവൽക്കരണം നടത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

വൈദ്യരുടെ നാടാണല്ലോ കൊളെ ട്വി. മാപ്പിളപ്പാട്ട് സാഹിത്യരംഗത്തെ കുലപതിയായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാവനകളെ എങ്ങനെ വിലയിരുത്തുന്നു?

ഒട്ടേറെ മാപ്പിളപ്പാട്ടുകൾ എഴുതിയ സാഹിത്യകാരനാണ് വൈദ്യർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാവന വളരെ മഹത്തരമാണ്. ബദൽ പടപ്പാട്ട് പോലെയുള്ള കൃതികൾ വളരെ നിലവാരം പുലർത്തുന്നതും ജനങ്ങൾക്ക് ചരിത്രബോധം വളർത്തുന്നതിനും ഇടയാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

പഴയകാല മാപ്പിളപ്പാട്ടെഴുത്തുകാരിൽ പണ്ഡിതൻമാരെയും സയ്യിദൻമാരെയും കാണാനാകുന്നു. അന്ന് അതിന്റെ മൂല്യവും കാണാനായിരുന്നു. ഇന്ന്, അതിന്റെ പൈതൃകം ചോർന്നു പോയിരിക്കുന്നു.

മാപ്പിളപ്പാട്ടുകളുടെ ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയ്ക്ക്, ഇടപെടേണ്ട വരുടെ പിൻമാറ്റം കാരണമല്ലേ.

പുർണമായി പിൻമാറ്റിയെന്നു പറഞ്ഞു കൂടാ. ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടവർ കുറച്ചുകൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട് എന്ന് പറയേണ്ടിയില്ലല്ലോ.

പാട്ട്, മുഹമ്മിദ്ദീൻമാല കാണാതെ അറിയിൽ സ്ത്രീകളെ വിവാഹം കഴിക്കാനുള്ള ഡിമാന്റുകളിലൊന്നാണെന്നു പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്.

ശരിയാണ്, ഓർക്കുന്നു.

ചെറുപ്പകാലത്തെ നബിദിനാഘോഷം എങ്ങനെയാണിരുന്നത്, ഇന്നത്തേതിൽ നിന്നും പ്രകടമായ മാറ്റം? മുജാഹിദുകളുടെ നിലപാട് നബിദിനത്തോട് അനന്യം ഇണങ്ങിയതായിരുന്നോ, അതോ നിലപാടിൽ വ്യതിയാനം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

മുജാഹിദുമാരായിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നത്. യാസിൻ ഓതി ദുആ ചെയ്യുകയും റസൂൽ (സ) യുടെ മദ്ഹ് പറയുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ദർസുകളിലും വീടുകളിലേയ്ക്കുപോലെ തന്നെ ഇത്തരം മദ്ഹ്സുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. കിതാബ് ഓതിപ്പഠിച്ച അക്കാലത്തെ മുജാഹിദുകൾ നബിദിനത്തെ സംബന്ധിച്ച് നന്നായി ഏഴുതുകയും പറയുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇന്നത്തെ അവരുടെ നേതാക്കൾക്ക് ആ കാര്യങ്ങളൊക്കെ അറിയാമെന്നു വേണം കരുതാൻ.

പഠിക്കുന്ന കാലത്ത് ഉറുദിക്ക് പോകാനുണ്ടായിരുന്നോ?

ഞാൻ പോയിരുന്നില്ല. എന്നാൽ സഹപാഠികൾ പോകാനുണ്ടായിരുന്നു.

അക്കാലത്ത് ചെലവ് വീടുകളിൽ മുതലാളിത്തങ്ങൾ, ആ വിട്ടിലെ സ്ത്രീകൾക്ക് കിതാവ് ഓതി കൊടുക്കാറു ളായിരുന്നുവെന്ന് കേട്ടിട്ടു :

എന്റെ അനുഭവത്തിൽ ഇല്ല. ഉള്ളതായി കേട്ടിട്ടു :

നമ്മുടെ മതവിദ്യാഭ്യാസ രീതി ദർശനങ്ങളിൽ നിന്നും അറബി കോളേജുകളിലേക്ക് ഏറെക്കുറെ മാറിപ്പോയിരിക്കുന്നു. ഏറെക്കാലം ദർസ് നടത്തിയ താങ്കൾ തന്നെ ഒരു അറബികോളേജിലാണ് ഇപ്പോൾ പഠിപ്പിച്ചുകൊ റിക്കുന്നത്. മതപഠനരംഗത്തെ ഈ മാറ്റം എങ്ങനെ വിലയിരുത്തുന്നു

ദർസിന്റെ പൊലീമ കുറഞ്ഞുവന്നപ്പോൾ അത്യാവശ്യമെന്ന നിലക്ക് അറബി കോളേജുകളു ളായി. ശരിയായ മുതലാളിത്തങ്ങളാവണമെങ്കിൽ പള്ളിദർസ് തന്നെയാണ് ഏറ്റവും ഗുണം ചെയ്യുക.

ദർസാ പ്രസ്ഥാനം തുടങ്ങിയ കാലത്തെ സിലബസ് എങ്ങനെയായിരുന്നു

ആ കാലഘട്ടത്തോട് യോജിച്ച പരിഷ്കൃത രീതിയിൽ തന്നെയായിരുന്നു.

ദർസിൽ ആശയപ്രചാരണ രംഗത്ത് പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങുന്നത് അർബബ യാൻ മുതലാണോ

അതെ, എന്നാൽ അതിനു മുമ്പും ചില ഇസ് ലാമിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ കേരളത്തിലു ളായിരുന്ന.

ആശയപ്രചാരണ രംഗത്ത് സമൂഹം പുതിയ മാധ്യമങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊ റിക്കുന്ന കാലമാണി ത്ത്. ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദർസുകൾ നോക്കി നടത്തുന്ന ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന് സ്വന്തമായി ഒരു ദിനപത്ര ലില്ല. സുന്ദർക്ക് ഒരു ദിനപത്രം വേ ത് തന്നെയല്ലേ?

ദിനപത്രം വേ ത് തന്നെയാണ്. അതുപോലെ മറ്റു പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളും നിലനിൽക്കണം.

ദർസിൽ തുടങ്ങിയ ആദ്യകാല നേതാക്കളുമായുള്ള ബന്ധം? ബാഹമി തങ്ങൾ, കണ്ണിയത്ത് ഉസ്താ ദ്, ശംസുൽ ഉലമ, ഹൈദ്രസ് മുസ്ലിയാർ, പുകോയ തങ്ങൾ, കെ.വി. ഉസ്താദ്.....?

19 72-ൽ ബാഹമി തങ്ങൾ കൊഛി പള്ളിയിൽ വന്നപ്പോൾ, ഞാൻ ഹജ്ജിന് അപേക്ഷിച്ച് സമയമായിരുന്നു. പ്രസ്തുത വിവരം കൊഛി പള്ളി കമ്മിറ്റിയിൽപ്പെട്ട ചിലർ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടു ത്തി. അപ്പോൾ തങ്ങൾ എന്നോട് പറഞ്ഞു. നിങ്ങൾക്ക് അടുത്ത കൊല്ലം പോവാം. ഈ വർഷം ഞാൻ പോവുന്നു : അപ്രകാരം അടുത്ത കൊല്ലം കിട്ടുകയും ഞാൻ പോവുകയും ചെയ്തു.

കണ്ണിയത്ത് ഉസ്താദിന്റെ വാർധക്യകാലത്ത് മസ്അല സംബന്ധമായ തർക്കങ്ങൾക്കും മറ്റും ആളുകൾ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിക്കുമ്പോൾ സൈനുദ്ദീൻ മുസ്ലിയാരുമായി ബന്ധപ്പെടാൻ പറഞ്ഞി രുന്നത് എനിക്ക് സന്തോഷം തോന്നിയ കാര്യമാണ്. ശംസുൽഉലമയിൽ നിന്നും ഇത്തരം അനുഭവ ങ്ങൾ ഉ ളായിട്ടു :

സി.എച്ച് ഹൈദ്രസ് മുസ്ലിയാരുമായി വളരെ വലിയ ബന്ധം നിലനിർത്തിയിരുന്നു. 19 70 സെപ്തംബർ 25-ന് ചെങ്ങാട് ജൂമുഅത്ത് പള്ളിയിൽ ഞാൻ മുദ്രിസ്സായി നിയമിക്കപ്പെട്ടതു മുതൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം വരെ നല്ല ബന്ധം തുടർന്നു. പക്ഷേ, ആ മഹാൻ മരിക്കുമ്പോൾ നാട്ടിലു ളവാത്തുള്ള ഭാഗ്യം എനിക്കു ളായില്ല. ആ വർഷത്തെ ഹജ്ജ് കർമ്മം നിർവഹിക്കാനായി ഞാൻ മക്കയിൽ പോയ സമയത്തായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം. ദാവൂത് ഹുദായിൽ നിന്നുള്ള യാത്ര യയപ്പിൽ ദുആ നടത്തിയത് അദ്ദേഹമായിരുന്നു.

പാണക്കാട് പുകോയ തങ്ങളുമായും കെ.വി. മുഹമ്മദ് മുസ്ലിയാരുമായും പലവിഷയങ്ങളിലും ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. വളരെ അടുത്ത ബന്ധമാണു ളായിരുന്നത്. എന്റെ പിതാവും പുകോയ തങ്ങളും വലിയ അടുപ്പമായിരുന്നു.

? ശിഹാബ് തങ്ങളുമായി ഉ ളായിരുന്ന ബന്ധം

പുകോയ തങ്ങളുടെ കാലം മുതലേ ശിഹാബ് തങ്ങളുമായി എനിക്ക് ബന്ധമു ളായിരുന്നു. സമ്മേളനങ്ങളായാലും യോഗങ്ങളായാലും പലപ്പോഴും ദുആ ചെയ്യാൻ എന്നെ നിർബന്ധിപ്പിക്കും. അദ്ദേഹം മരിക്കുന്നതിന്റെ ഏതാനും ദിവസം മുമ്പ് കൊടപ്പനക്കൽ ചേർന്ന പട്ടിക്കാട് ജാമിഅ നൂരി യ്യയുടെ യോഗത്തിലും ദുആയുടെ അവസരം വന്നപ്പോൾ എന്നോട് പറഞ്ഞു. നിർബന്ധത്തിനു വഴങ്ങി എനിക്ക് ദുആ ചെയ്യേ ിവന്നു. അതായിരുന്നു ശിഹാബ് തങ്ങളുടെ അവസാന യോഗം.

പ്രധാന വിഷയങ്ങൾ വരുമ്പോൾ ഞാൻ ബന്ധപ്പെടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ തങ്ങൾ എന്നെ ബന്ധ പ്പെടുകയോ ചെയ്യുമായിരുന്നു. മസ്അല വിഷയങ്ങൾ വരുമ്പോൾ തങ്ങൾ എന്നെ വിളിക്കും. ഫോണിൽ സംസാരിച്ച് തീർക്കാനാവുന്നതാണെങ്കിൽ അങ്ങനെ, അല്ലെങ്കിൽ നേരിട്ടു സംസാരിച്ച് പരിഹാരം കാണും. ത്വലാബ് പോലത്തെ വിഷയങ്ങൾ എത്രയോ തവണ തങ്ങൾ എന്നെ വിളിച്ച് മുശാവറ ചെയ്തിട്ടു : മാസമുറപ്പിക്കുന്ന കാര്യവും അങ്ങനെതന്നെയായിരുന്നു. തങ്ങളുമായി

ചേർന്ന് അവസാനമായി മാസം മുറിച്ചത് ബറാത്തത് രാവായിരുന്നു. മാസം ക വിവരം ലഭിക്കാത്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഞങ്ങൾ ആദ്യം ആഗസ്ത് ആറിന് ബറാത്തതായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. അങ്ങനെ പത്രങ്ങളിൽ വരികയും അഞ്ചു പേർ എന്റെ അടുത്ത് വന്നു. നിങ്ങൾ ഇക്കാര്യം എന്തു കൊണ്ട് നേരത്തെ പറഞ്ഞില്ല എന്ന് ചോദിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഇത് എല്ലാവരും കിട്ടുവാൻ ഉണ്ടെന്ന് വിചാരിച്ചത് എന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. എന്തായാലും ഞാൻ ഹൈദരാബാദ് തങ്ങളെ വിളിച്ച് കാക്കാനോട് (ശിഹാബ് തങ്ങളോട്) പറയാൻ പറഞ്ഞു.

ബറാത്തത് ആഗസ്ത് അഞ്ചിലേക്ക് ഉറപ്പിക്കാമെന്ന് തങ്ങൾ തീരുമാനിച്ചു.

സമസ്തയിൽ ഒന്നിച്ചുള്ള കാലത്ത് കാന്തപുരം അബൂബക്കർ മുസ്ലീയാരുടെയുള്ള സൗഹൃദം ഞങ്ങൾ പരസ്പരം നല്ല സുഹൃദ്ബന്ധം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ശേഷം അദ്ദേഹത്തെ കിരുന്നോ

കിരുന്നോ.

സുന്നത്ത് ജമാഅത്തിന്റെ പുതിയ പ്രവർത്തകർ എന്തിനാണ് മുൻകൈ നൽകേ ത്

സുന്നത്ത് ജമാഅത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ആത്മാർത്ഥമായി പങ്കാളികളാവുക. സമുദായത്തെ ഭിന്നിപ്പിച്ചവരെ മനസിലാക്കുക. വിദ്യാഭ്യാസം കൈവരിച്ച് സമൂഹത്തെ നേരായ പാതയിൽ നയിക്കാൻ എല്ലാവിധേനയും ശ്രമിക്കുക.

സമസ്തയുടെ എൺപത്തി അഞ്ചാം വാർഷിക സമ്മേളനത്തിന്റെ ശേഷം ഒരു ദിനപത്രം തുടങ്ങിയെന്നും പ്രിന്റിംഗ് മെഷീനും മറ്റും വിദേശത്ത് നിന്നും വരുത്താൻ തീരുമാനിച്ചെന്നുമാത്രമല്ല ശക്തമായ ശ്രമം അത് എത്രത്തോളം വിജയകരമാവും, ചന്ദ്രിക ദിനപത്രത്തിന്റെ ഭൂരിപക്ഷം വരിക്കാരും സമസ്തക്കാരാണെന്നിരിക്കെ, ഈ നീക്കം ചന്ദ്രികക്ക് ക്ഷീണമുണ്ടാക്കില്ലേ? അത്തരമൊരു നീക്കത്തിന് പാണക്കാട്ടെ സമ്മതം ലഭിക്കുമോ

സമസ്തക്ക് സ്വന്തമാക്കാനുള്ള പത്രം എന്നത് നല്ലൊരു കാര്യമാണ്. അതിനെ കുറിച്ചാലോചിച്ച് കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാൻ പ്രത്യേക കമ്മിറ്റിയെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരാണ് തീരുമാനിക്കേണ്ടത്. കൂടുതൽ വിശദീകരണങ്ങൾ അവരോടാണ് ചോദിക്കേണ്ടത്. എത്രത്തോളം വിജയിക്കുമെന്നൊക്കെ ഇനിയും ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. തുടങ്ങിക്കൂടുമ്പോൾ ഉള്ളൊരു മറ്റൊരു കാര്യം അന്വേഷണിയായൊന്നുമില്ല; സമസ്ത പത്രം തുടങ്ങാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

സുന്നത്ത് ജമാഅത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ ആശയപ്രചരണ രീതികളെക്കുറിച്ച് ചില വിമർശന സ്വരങ്ങളുയരുന്നു; സ്ഥാനാസ്ഥാനങ്ങൾ നോക്കാതെയുള്ള ചിലരുടെ പൊട്ടിപ്പുറപ്പാടുകൾ വിപരീത ഫലം ചെയ്യുന്നുവെന്നാണ് ആരോപണത്തിന്റെ മർമ്മം

എന്തുകൊണ്ടാവാം സന്ദർഭവും സ്ഥലവും അവിടത്തെ ചുറ്റുപാടുകളും ശ്രദ്ധിക്കണം. ചിലപ്പോൾ പരസ്യമായി ചെയ്യേണ്ടിവരും. അപ്പോൾ മറ്റുള്ളവരുടെ അത്യപ്തി ഭയപ്പെട്ടു മാറിനിൽക്കുന്നത് ശരിയല്ല. പക്ഷെ, പരസ്യമാക്കാനും പ്രദർശിപ്പിക്കാനും ആവശ്യമില്ലാത്തതിനേക്കാൾ മനസ്സിലായി ചെയ്യാൻ മതി. ഒരു നമ്മുടെ സാധ്യത സീക്രട്ടിക്കുമ്പോൾ അതിനെക്കാൾ വലിയ ദോഷം വരാതെയും നോക്കണം. പിന്നെ; ചെയ്യുന്ന ജോലിയോട് ആത്മാർത്ഥത വേണം. ആളുകാർ വേറില്ലെന്നെങ്കിലും പറയരുത്.

സമുദായ സംഘടനകളുടെ സംഘടനാ ഗാനങ്ങളിലും മറ്റും നിശിദ്ധമായ സംഗീതത്തിന്റെ വേരുകൾ കടന്നുകൂടുന്നുല്ലോ

അറിയില്ല; അങ്ങനെ ഉണ്ടാകാൻ തീർച്ചയായും മാറ്റിനിർത്തണം. ഇസ്രാഈലിലെ ഓർഗനുകളും സംവിധാനങ്ങളും മാത്രം ഉപയോഗിക്കുവാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം.

കാന്തപുരം കൊടുവന്ന വ്യാജ കേൾ വിവാദത്തിൽ പ്രതികാന്തപുരമായത് കൊണ്ടാണ് 'സമസ്ത' ഇത്ര സജീവമായി ഇടപെടുന്നതെന്നും, ആത്മാർത്ഥതയോടും സംഘടനാ വിരോധമാണ് മുന്നിട്ടു നിൽക്കുന്നതെന്നുമാത്രമല്ല സംസാരമുണ്ട്. ശരിയാണോ

ബഹുമാനപ്പെട്ട സമസ്തയെ മനസ്സിലാക്കാത്തവരാണ് അങ്ങനെ പറയുന്നത് തീർത്തും അടിസ്ഥാന രഹിതമായ ആരോപണമാണത്. ആത് കൊടുവന്നു; എന്നതിലുപരി, കൊടുവന്ന സാധനത്തിനെ കുറിച്ച് പറഞ്ഞ് പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതാണ് ആദ്യം ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടത്. പുണ്യനബി കരീം(സ)യുടെ തിരുശേഷിപ്പ് കോഴിക്കോട്ടെന്ന് പറഞ്ഞാൽ ഇന്നാട്ടിലെ വിശ്വാസികൾ അപ്പടിവിശ്വസിച്ചു വിശ്വസിക്കുമെന്ന് കരുതിയാണ് ബന്ധപ്പെട്ടവർ ഒരു വ്യാജവസ്തുവുമായി വന്ന് ധിക്കാരം കാണിച്ചത്. മതത്തിന്റെ പേരിൽ ഇല്ലാത്ത വലിപ്പത്തരം മാത്രം പറയുകയും താന്താങ്ങളുടെ തെറ്റുകൾ ന്യായീകരിക്കാൻ നിരന്തരം നൂണുകൾ പറയുകയും ചെയ്യുന്നവരോടുകൂടി സമാധാനപരമായും ആർക്കും സംശയം കൂടും. സന്ദേശം തെളിവോ മറ്റൊന്നുമില്ലാതെ വെറുതെ കൂറെ നാടകമൊഴിക്കുക മാത്രമല്ല

ഇപ്പോൾ ആത്മീയചുഷണം നടത്താനല്ലാതെ ജന്മനിലയിൽ നൂണാടകം. തിരുകേൾക്കുമാണെന്ന ഉറപ്പുപോയിട്ടു സംശയമില്ലാത്ത കിടപ്പ് അവർ ഇങ്ങനെ നിലപാടിൽ ആടിക്കളിക്കില്ലായിരുന്നു. കൊടുവന്നു കഴിഞ്ഞു. പക്ഷെ, തെറ്റു സമ്മതിക്കാൻ ദുരഭിമാനം സമ്മതിക്കുന്നില്ല, അത്രയെന്നെ. എത്രയെത്ര പച്ച നൂണാടകങ്ങൾ ജാറ്റിജാറ്റി പറഞ്ഞത്. ജാറ്റിജാറ്റി പ്രതിനിധികളുടെ ചോദ്യങ്ങൾ നേരിടാൻ കഴിയാതെ പതറുന്നത് എന്തുകൊണ്ട്. ആധികാരികത ഉണ്ട് കിടപ്പ് അത് പറയേ തീർന്നില്ല. വെറുതെ ഫീൽഡിംഗിന്റെ വാതിലും തുറന്ന് നടക്കുന്നതിനെത്തർക്കമാണുള്ളത്. സമുദായത്തെ വെറുക്കുന്നവർ ആരായാലും സമസ്ത ജനം നോക്കാതെ എതിർക്കും. അതാണതിന്റെ പാരമ്പര്യം. പറയുന്ന കളവും ചെയ്യുന്ന തോന്നിവാസവും ഗൗരവത്തിലാകുന്നതിനനുസരിച്ച് എതിർപ്പിന്റെ ശക്തിയും കൂടും.

‘രാഷ്ട്രീയമില്ലെന്ന് പറയുമ്പോഴും സമസ്ത ലീഗിനെതിരെ തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നുവെന്നാക്ഷേപമുണ്ടോ?’

സമസ്തക്ക് രാഷ്ട്രീയമില്ല. സമസ്തക്കാരുടെ അനിസ്ലാമികമല്ലാത്ത രാഷ്ട്രീയബാധം എന്നതാണ് സമസ്തയുടെ കാഴ്ചപ്പാട്. ഒരു രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടിയോടും അന്ധമായ വിരോധമോ വിരോധമില്ലാത്ത സമസ്ത പ്രകടിപ്പിക്കാറില്ല. എന്നാൽ മുസ്ലിം ലീഗും സമസ്തയും ചരിത്രപരമായ ഒരു ബന്ധമുണ്ട്. കേരളീയ മുസ്ലിം ഉമ്മത്തീന്റെ പുരോഗതിക്ക് വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന രാഷ്ട്രസംഘടനകളെന്ന നിലയിൽ സ്വാഭാവികമായി ഉണ്ടായ ആദാനുപ്രദാനങ്ങൾ ലീഗ്-സമസ്ത ബന്ധത്തിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ബാഹ്യ തന്ത്രങ്ങളും പുറത്തു തന്ത്രങ്ങളും ശിഹാബ് തന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ട് സമസ്ത രാഷ്ട്രസംഘടനകളുടെയും തലപ്പത്തുണ്ടായിരുന്നല്ലോ? കോട്ടുമുഖം ഉൾത്താറും ചാപ്പനങ്ങാടി ഉൾത്താറുമാണെന്ന് ലീഗ് വേദികളിൽ ദുആക്ക് നേതൃത്വം നൽകിയിരുന്നു. കെ.സി. ജമാലുദ്ദീൻ മുസ്ലിം ലീഗും കെ.ടി. മാത്യു മുസ്ലിം ലീഗും സമസ്തയുടെ നേതാക്കളായിരിക്കേ തന്നെ ലീഗിന്റെ സജീവ പ്രവർത്തനകരം നേതാക്കളായിരുന്നു. ഇന്നുള്ള മുശാവറ മെമ്പർമാർ മുഴുവൻ ലീഗിന് വോട്ട് ചെയ്യുന്നവരാണ്.

പക്ഷെ, ഈ ബന്ധം സമസ്ത രാഷ്ട്രീയമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഈ ബന്ധം വെച്ച് വിലപേശാനോ ഒരു പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർ സ്ഥാനം പോലും ആവശ്യപ്പെടാനോ സമസ്ത തയ്യാറായിട്ടില്ല. എന്നാൽ ലീഗുമായി സമസ്ത നല്ല ബന്ധം നിലനിർത്തുമ്പോൾ തന്നെ അവർ നമ്മുടെ എതിരാളികളുമായി അവിഹിത ബന്ധമുണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും നമ്മുടെ പ്രതിഷേധമുണ്ടാകും. എതിരാളികളുമായി കൂട്ട് ചേരുന്നവർ ആർക്കും ഉണ്ടായാൽ അതിന് പ്രതിഷേധം മാത്രമാണിത്.

‘സംസ്ഥാന പ്രമുഖ വൈസ്പ്രസിഡന്റായിരുന്നു താങ്കൾ. എന്തായിരുന്നു അതിന്റെ സാഹചര്യം? എന്തൊരു വൈകാരികത തന്നെ താങ്കൾ ആ സംഘടനയുമായി ബന്ധം വിച്ഛേദിക്കുകയും ചെയ്തു?’

ശരിയാണ്. സംസ്ഥാന വൈസ്പ്രസിഡന്റായി കുറച്ച് കാലം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ, ഗുണകരമല്ല എന്ന് മനസ്സിലാക്കി രാജിവെക്കുകയായിരുന്നു. സമസ്ത അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാഹുന്റെ പ്രസ്ഥാനമാണ്. അതിനെതിരെ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ശരിയല്ലല്ലോ?

പിന്നെ സംസ്ഥാനയുടെ സ്ഥാപക നേതാവായ മർഹൂം സ്വദേശത്തുള്ള മുസ്ലിം ലീഗിന് നേരിട്ട് വിളിച്ചത് കൊണ്ട് അദ്ദേഹിന്റെ പേരിലാണ് പ്രമുഖയോഗത്തിന് പോയത്. അദ്ദേഹം എന്റെ ഉൾത്താറിന്റെ ഉൾത്താറാണ്. ആ ഒരു ഗുരുത്വത്തിന്റെ പേരിലായിരുന്നു അത്. അതേയോഗത്തിൽ തന്നെ വൈസ്പ്രസിഡന്റായി എന്നെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയായിരുന്നു.

‘മർഹൂം സയ്യിദ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബ് തങ്ങൾ ‘മസ്അല’പരമായ കാര്യങ്ങൾ ഉൾത്താറിനോട് ചോദിച്ചുകൊണ്ട് ചെയ്യാനായിരുന്നെന്ന് എന്ന് കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?’

അതെ, ശരിയാണ്. മഹാനവരുകൾ ധാരാളം മഹല്ലത്തുകൾ വെട്ടിയായിരുന്നുവല്ലോ. അതിനിടയിൽ പല പ്രശ്നങ്ങളും വരുമ്പോൾ എന്നെ ബന്ധപ്പെടാനായിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ നേരിട്ട് തന്നെ ബന്ധപ്പെടും. അല്ലെങ്കിൽ ദൂതന്മാരെ അയച്ചു അദ്ദേഹം കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുമായിരുന്നു.

‘സയ്യിദ് ഹൈദരലി ശിഹാബ് തങ്ങളോ?’

അദ്ദേഹവും പലപ്പോഴും ബന്ധപ്പെടാനായിരുന്നു; നേരിട്ടും അല്ലാതെയും ഒക്കെ.

‘ചില വിഷയങ്ങളിൽ ‘സമസ്ത മുശാവറ’ കൂട്ടുമ്പോൾ ശംസുൽ ഉലമയെ ഖണ്ഡിച്ച് സംസാരിക്കാൻ റഹ്മാസുൽ മുഹമ്മിഖിൻ കണ്ണിയുത്ത് ഉൾത്താർ, ഉൾത്താറിനെ വിളിച്ച് പറയാനായിരുന്നുവെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?’

അങ്ങനെയൊന്നുമില്ല. മുശാവറയിൽ പലവിഷയങ്ങളിലും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ സ്വാഭാവികമാണ്. ചർച്ചകൾ നടക്കുമ്പോൾ അത് പറയും. മഹാനായ പണ്ഡിതന്മാർ അതിന്റെ തീർപ്പും പറയും. അല്ലാതെ ഖണ്ഡിക്കാൻ വേണ്ടി അഭിപ്രായം പറയുന്നത് പതിവ് സമസ്തക്കില്ല.

? മുസ്ലീം ലീഗ് ഒരു രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനമാണ്. രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനമെന്നതിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ വിജയിക്കുന്നതിന് സ്വാഭാവികമായും മുൻഗണന നൽകും. അതിനെ വിമർശിക്കുന്നത് മുസ്ലീം ലീഗിന് നഷ്ടം വരുത്തുകയില്ലേ

മുസ്ലീം ലീഗ് ഒരു രാഷ്ട്രീയ സംഘടനയും സമസ്ത ഒരു മതസംഘടനയും ആണെന്നിരിക്കെ തന്നെ ഒരു കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മുസ്ലീം ലീഗിലുള്ള ബഹുഭൂരിപക്ഷവും സമസ്തക്കാരും സമസ്തയിലുള്ള ബഹുഭൂരിപക്ഷം ലീഗുകാരുമാണ്. അതിനർത്ഥം എല്ലാവരും എന്നല്ല. പൂർവ്വകാലം മുതൽ നിലനിൽക്കുന്നതാണ് ഈ ബന്ധം. ഈ ബന്ധം സുദ്ദൃഢമാക്കുന്നതിൽ പാണക്കാട് സാദാത്തുക്കൾ അടക്കമുള്ള ഉഭയാക്കൾ വഹിച്ച പങ്ക് വലുതാണ്. അവരെ അധികേഷപിക്കുകയും തെറി പറയുകയും ചെയ്തതാണ് കാനറപുരം വിഭാഗം എതിർക്കപ്പെടാനുള്ള കാരണങ്ങളിലൊന്ന്. മറുവിഭാഗം ഈ വിഭാഗം വെടിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നതിന്റെ തെളിവാണ് അവരുടെ സമ്മേളനത്തിലെ പ്രസംഗങ്ങൾ. ലീഗ് വഹാബിവാദകരിക്കപ്പെട്ടുവെന്ന് പല മുതലേ ഉയർത്തിയ ആരോപണം ഇപ്പോൾ ഉന്നയിക്കുന്നു. അവരുടെ സുവനീറിൽ ഇക്കാര്യം അവരുടെ ഏറ്റവും വലിയ നേതാവ് തന്നെ പറഞ്ഞതായി എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. രാഷ്ട്രീയ നിലപാടിൽ മാറ്റമില്ലെന്നും പുതിയ നിലപാട് സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്നും അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

? ദീനി പ്രചാരണമേഖലയിൽ ഒരുപാട് കാലം പ്രവർത്തിച്ച വ്യക്തി എന്ന നിലയ്ക്ക് ഈ രംഗത്ത് ഇന്ന് നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ?

മതരംഗത്തുള്ള പ്രവർത്തനം അത്ര സുഗമമായതല്ലല്ലോ? കാലാനുസൃതമായ മാറ്റങ്ങളോടെ സമൂഹത്തെ സമീപിക്കാൻ തയ്യാറായാൽ മാത്രമേ എന്തെങ്കിലും ചലനങ്ങൾ ഈ രംഗത്ത് ഉണ്ടാകാനാവൂ. ദൈവത്തിനേക്കാൾ താഴെ നിൽക്കുന്നതിന് പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ട കാലമാണിത്. സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ തലങ്ങളിലെ ആളുകളെയും ലക്ഷ്യമിടുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുതുതായി രൂപീകരിച്ച് മുന്നോട്ടു പോവാനാണ് ശ്രമിക്കേണ്ടത്.

? അപ്പോൾ ഈ പ്രവർത്തനം പുതുതലമുറയിൽ നിന്ന് ആരംഭിക്കേണ്ടതല്ലേ?

നീശ്ചയമായും. നമ്മുടെ മറ്റ്സാദാ രംഗത്ത് പോലും ഏറ്റവും പുതിയ പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. പുതിയ കുറുപ്പിടത്തങ്ങൾക്ക് പിന്നാലെ പോകുന്ന കാലമാണിത്. മറ്റ്സാദാ കമ്പ്യൂട്ടർ വൽക്കരിക്കാൻ മുഅല്ലിംകൾക്ക് അതിനനുസരിച്ച് പരിശീലനം നൽകി ഈ തലത്തിൽ കുട്ടികളെ ആകർഷിക്കാനും ചർച്ചകൾ നടക്കുന്നു.

? അപ്പോൾ യാഥാസ്ഥിതിക സമൂഹമെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന സുന്നികൾ തികച്ചും മാറ്റം ഉൾക്കൊള്ളാൻ തയ്യാറാവുകയാണോ?

യാഥാസ്ഥിതികർ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എന്താണ്? കാര്യങ്ങൾ യഥാവിധി കാണുന്നവർ എന്നല്ലേ? അതിനു എന്തെങ്കിലും അർത്ഥം വല്ലവരും നൽകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് നാം നോക്കുന്നില്ല. കാലത്തിനനുസരിച്ച് ദൈവം-താഴെ നിൽക്കുന്നതിന് രംഗത്ത് പ്രവർത്തിച്ചു പാരമ്പര്യമാണ് മുസ്ലീംകളുടേത്. സുന്നികൾ പഴഞ്ചന്മാരാണ് എന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ചിലയാളുകൾ ശ്രമിക്കുന്നതുകൊണ്ട് സംവേദിച്ചു ധാരണകൾ ആണിത്.

? ഒരുകാലത്ത് ഇത്തരം സംവിധാനങ്ങളോട് വെറുപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ചതായിരുന്നുവല്ലോ

ആരാണ് ആധുനിക സംവിധാനങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത് എതിർത്തത്? വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തും ധാർമ്മികരംഗത്തും ഇത്തരം സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക തന്നെയാണ് വേറെതന്നെ എങ്ങനെയെങ്കിലും അഭിപ്രായം. പക്ഷെ, ഇത് എന്ത് തരം പ്രവണതകൾക്കും അംഗീകാരമായിരിക്കും. നമ്മുടെ പേരിൽ തിന്മയിലേക്ക് നയിക്കുന്ന രീതിയിൽ ആവരുത്.

? സമസ്തയുടേതായി ആരംഭിച്ച ചാനൽ ഇതിന്റെ ഭാഗമാണോ

സമസ്ത ചാനൽ ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല.

? പാണക്കാട് സാദിഖലി തങ്ങളും സമസ്തയുടെ മാറ്റം പ്രവർത്തകന്മാരും ഒക്കെയാണല്ലോ അതിലുള്ളത്.

സമസ്തയുടെ ചില പ്രവർത്തകന്മാർ പ്രബോധനരംഗത്ത് സഹായകരമാകുന്ന ഒരു സംവിധാനം ആരംഭിച്ചതായിട്ടാണ് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞത്.

? ദർശനയെ കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം

ഉള്ളടക്കം പരിശോധിച്ച ശേഷം വിലയിരുത്തുക.

? ആദർശരംഗത്ത് മാറ്റം വേണമെന്ന് തോന്നിയിട്ടുണ്ടോ

ആദർശമെന്നത് വിശ്വാസമാണ്. സമസ്ത കേരള ജംഇയ്യത്തുസ് ഉലമാക്ക് അതിൽ മാറ്റം വരുത്തേ 1 വന്നിട്ടില്ല. വരികയുണ്ടില്ല. ഇതര സംഘടനയെപോലുള്ള ഒരു സംഘടനയല്ല സമസ്ത.

പ്രത്യക്ഷങ്ങളിലും ചാനലുകളിലും നിരന്തരം സൂന്നി ഐക്യത്തെക്കുറിച്ച് വാർത്തകൾ വരുന്നു. ഐക്യസംബന്ധമായ വല്ല നീക്കങ്ങളും

ഐക്യനീക്കം നടന്നിരുന്നു എന്നത് ശരിയാണ്. തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളും സമ്മേളനങ്ങളും വരുമ്പോൾ ഈ ചർച്ച വരാറു . മറുഭാഗത്ത് നിന്ന് ആവശ്യം ഉയരുകയും സമസ്തക്ക് കത്ത് നൽകുകയും ചെയ്തപ്പോൾ മുഴുവനാ ഇക്കാര്യം ചർച്ച ചെയ്ത് പ്രത്യേക സമിതിയെ നിയോഗിച്ചു. അതിന്റെ ഭാഗമായി നാം ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ വെക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനിടയിൽ മസ്ലഹത്തത് ശ്രമങ്ങൾ പൊളിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള നീക്കങ്ങൾ മറുവിഭാഗത്തിൽ നിന്നും ഉ ായി.

SAMASTHACONFERENCE.COM